

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
részitélete**

Az ügy száma: Gfv.VII.30.802/2016/3.

A tanács tagjai: . Vezekényi Ursula a tanács elnöke

. Osztovits András előadó bíró

. Tibold Ágnes bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Kerekes és Társai Ügyvédi Iroda ügyintéző:
dr. Ölveczky István ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője: Imre Ügyvédi Iroda ügyintéző: Dr. Imre
András ügyvéd

A per tárgya: szerződés semmisségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma: Fővárosi
Ítéltábla 5.Pf.20.070/2016/4/II. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma: Fővárosi Törvényszék
15.G.40.462/2012/19. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel támadott részének a peres felek között 2008. április 23-án létrejött pénzügyi lízingszerződés II.4.3. pontjának a), b) és d) alpontjaiban és a szerződés részét képező Üzletszabályzat 16.1.8. pontjának a), b) és d) alpontjaiban szabályozott felmondási okok érvénytelenségét megállapító rendelkezését hatályában fenntartja; a pénzügyi lízingszerződés II.7. pontjában szabályozott közjegyzői ténytanúsítványra vonatkozó kikötés érvénytelenségét megállapító rendelkezését hatályon kívül helyezi, e körben az elsőfokú ítéletet megváltoztatja és a keresetet elutasítja; a pénzügyi lízingszerződés II.4.4. pontjának d) alpontjában és az Üzletszabályzat 2.4.3. pontjában szabályozott lezárási eseményre vonatkozó kikötés érvénytelenségét megállapító rendelkezését hatályon kívül helyezi, és a másodfokú bíróságot e körben új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

A részítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] 2008. április 23-án a peres felek nyílt végű pénzügyi lízingszerződést kötöttek, amely alapján az alperes mint lízingbe adó a tulajdonát képező budapesti lakásingatlant a felperes részére lízingbe adta. A szerződés értelmében az alperes által

finanszírozott összeg 11.107.875 Ft + ÁFA volt, nyilvántartási pénzneme svájci frank. A magánokiratba foglalt lízingszerződésből fakadó kötelezettségeit a felperes ugyanaz nap kelt közjegyzői okiratban foglalt kötelezettség-vállaló nyilatkozattal erősítette meg.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [2] A felperes módosított kereseti kérelmében a szerződés érvénytelenségének megállapítását kérte - többek között - a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 213. § (1) bekezdése, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 209. § (1) bekezdése alapján. Hivatkozott arra is, a lízingszerződés I.2., II.3., II.7., IV.1. pontja, valamint az üzletszabályzat 2.4.1 pontja tisztességtelen, mivel ezek a szerződéses kikötések nem világosak és nem érthetőek.
- [3] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] Az első fokú bíróság ítéletével a szerződés II.7. pontjának, valamint az üzletszabályzat 2.4.1. pontja egyes rendelkezéseinek tisztességtelenségét megállapította, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Megítélése szerint a közjegyzői ténytanúsítványról rendelkező II.7. pont nem felel meg a 18/1999.(II.5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 1. § (1) bekezdés a) és d) pontjainak. A 2.4.1. pont pedig azért tisztességtelen, mivel az abban az alperes számára biztosított egyoldalú szerződésmódosítási jog nem tesz eleget az egyértelműség követelményének.
- [5] A felperes és az alperes fellebbezései folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az egyoldalú szerződésmódosítási jogra és az árfolyamrésre vonatkozó kereset tárgyában a pert megszüntette és ebben a keretben az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte; ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Megállapította, hogy a perbeli szerződés II.4.3. pontjának a), b) és d) alpontjaiban, valamint az Üzletszabályzat 16.1.8. pontjának a), b) és d) alpontjaiban szabályozott felmondási okokat, továbbá a szerződés II.4.4. pontjának d) alpontjában, és az Üzletszabályzat 2.4.3. pontjában foglalt lezárási eseményt és az Üzletszabályzat 10.1.4. pontjában foglalt előtörlesztési, valamint 11.1.1. pontjában írt szerződésmódosítási díjat szabályozó szerződési feltételek érvénytelenek.
- [6] A fellebbezések indokaira tekintettel azt állapította meg: a közjegyzői ténytanúsítványról szóló II/7. pont nyilvánvalóan sérti a Kr. 1. § (1) bekezdés j) pontját a bizonyítási teher fogyasztó hátrányára való megváltoztatásának tilalmát, a kikötés egyben az 1. § (1) bekezdés i) pontja szerinti igényérvényesítési lehetőség korlátozását is eredményezi.

- [7] A másodfokú bíróság a felperesnek a fellebbezésének tárgyaláson előterjesztett kiterjesztésére tekintettel további szerződési feltételek tisztességtelenségét is vizsgálta. E körben a fogyasztói szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EGK irányelv (a továbbiakban: irányelv) és az annak rendelkezéseit értelmező az Európai Unió Bíróságának joggyakorlatára hivatkozott. Ezen szerződéses rendelkezéseket megvizsgálva jutott arra a következtetésre, hogy a felmondási okok a felperes számára indokolatlan és egyoldalú hátrányt jelentenek, mert aránytalanul súlyos jogkövetkezményt kapcsolnak a kisebb jelentőségű szerződésszegéshez is, illetve a felmondás okainak értelmezésére egyoldalúan az alperest jogosítják, amely a Kr. 1. § (1) bekezdés a) pontját sérti. A felmondási okok nem felelnek meg továbbá a világosság és érthetőség követelményének sem, mert a felmondást megalapozó körülményeket túl általánosan határozzák meg.
- [8] A szerződésmódosítási és előtörlesztési díj kapcsán a másodfokú bíróság az rPtk. 201. § (1) bekezdése alapján abból indult ki, hogy lízingszerződés esetén a szolgáltatás ellenértéke a lízingdíj, ezen túlmenően díj csak abban az esetben számítható fel a fogyasztóval szemben, ha a bank a fogyasztónak a lízingszerződésből eredő kötelezettségét meghaladó szolgáltatást nyújt. Ilyen többletszolgáltatást az alperes nem igazolt, illetve a szerződés megkötése, módosítása, a pénzbeli teljesítés elfogadása szolgáltatásnak nem tekinthető. Mindezek alapján a másodfokú bíróság az ezekről a díjakról rendelkező szerződési feltételek tisztességtelenségét is megállapította.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [9] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a keresetet elutasító határozat meghozatalát, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérte.
- [10] Álláspontja szerint a közjegyzői ténytanúsítványra vonatkozó szerződéses rendelkezés tisztességtelenségének megállapítása azért jogszabálysértő, mert az eljáró bíróságok nem voltak figyelemmel a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (a továbbiakban: közjegyzői tv.) 111. § (1) bekezdésére, az ilyen tanúsítvány kiállításának alapját ez a rendelkezés képezi. Hivatkozott e körben olyan jogszabályi rendelkezésekre, amelyek alapján az alperesnek, mint pénzügyi vállalkozásnak negyedévente jelentést kell tennie a felügyeleti szerv felé az ügyleteikkel szembeni tőkeköveteléseik alakulásáról. Az alperesnek ügyletenként külön, devizában is meghatározva kell nyilvántartania mindezt. Álláspontja szerint ez a szerződéses rendelkezés tehát az rPtk. 209. § (6) bekezdése alapján jogszabály előírásának megfelelően meghatározott, ezért nem minősülhet tisztességtelennek.
- [11] Az alperes hivatkozott arra is, hogy az irányelvből adódóan a felekre kötelezően alkalmazandó jogok és kötelezettségek nem

származhatnak, így a keresetről a nemzeti jog irányadó szabályai alapján határozhat az eljáró bíróság.

- [12] A felmondási okokat tartalmazó szerződéses rendelkezések tisztességtelenségének megállapítása az alperes szerint azért jogszabálysértő, mert az alperes a Hpt. 77. § (1) bekezdésében írt jogszabályi kötelezettségének kívánt ezzel eleget tenni. Utalt arra is, hogy az Üzletszabályzat 16.1.8. pontja b) és d) alpontjai nem vonatkoznak magánszemély ügyfelekre, így azok a felperesre nem irányadók.
- [13] Az alperes szerint a szerződés módosítási díj tekintetében megállapítható, hogy a lízingbe vevő kérelmére történik a módosítás, ő az, aki a megkötött szerződéstől el kíván térni. Az alperes számára ez minden esetben többletként elvégzett tevékenységet jelent, amelynek költsége van. Ugyanez igaz az előtörlesztési díj esetében is, mivel erre is minden esetben a lízingbe vevő kezdeményezésére, kérésére kerülhet sor. Az alperes e körben - jogszabálysértésként - konkrét jogszabályhelyet nem jelölt meg csak általánosságban utalt arra, miszerint a rPtk. 232. § (1) bekezdésének kommentárja is kimondja, hogy a kamat csupán a pénz használatának ellenértéke, de nem tartalmaz olyan megállapítást, amely szerint ez a pénzügyi intézmény teljes költségét magában foglalná.
- [14] Az alperes hivatkozott arra is, a jogerős ítélet a Pp. 221. § (1) bekezdésébe ütköző módon nem tartalmaz indokolást a szerződés II/4.4 pontjának d) alpontja (Üzletszabályzat 2.4.3.pont) érvénytelensége tekintetében. Álláspontja szerint ezek a rendelkezések tartalmukban a rPtk. 321. § (1) bekezdése alapján a felperes részére biztosított felmondási jogot szabályozzák.
- [15] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [16] A Kúria a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó Pp. 213. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem önállóan elbírálható egyes részei (felmondási okok, közjegyzői ténytanúsítvány, lezárási esemény tisztességtelensége) felől részítélettel határozott.
- [17] A szerződés II.7. pontjában rögzített közjegyzői ténytanúsítványt, a II.4.3. pontjának a), b) és d) alpontjaiban és az Üzletszabályzat 16.1.8. pontjának a), b) és d) alpontjaiban szabályozott felmondási okokat, valamint a szerződés II.4.4. pontjának d) alpontjában és az Üzletszabályzat 2.4.3. pontjában szabályozott lezárási eseményt érintő részében a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése értelmében a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, és azt az alábbiak szerint - részben - jogszabálysértőnek találta.
- [18] A Kúria a felülvizsgálati eljárás lefolytatását az Üzletszabályzat 10.1.4 pontjában foglalt előtörlesztési, valamint a 11.1.1. pontjában írt szerződésmódosítási díjat szabályozó rendelkezések tekintetében külön íven szövegezett végzéssel felfüggesztette az

Európai Unió Bíróságánál 2017. október 26-án kelt Pfv.VII.22.444/2016/11. számú végzésével kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárás befejezéséig.

- [19] A Kúria előrebocsátja, hogy az alperes felülvizsgálati kérelmében nem vitatta a másodfokú bíróság eljárásának jogszerűségét abban a körben, hogy a másodfokú bíróság hivatalból észlelte egyes szerződéses, illetve üzletszabályzati rendelkezések tisztességtelenségét. Azt sem sérelmezte, hogy felhívásra a felperes a másodfokú bíróság által megjelölt rendelkezések tisztességtelenségének megállapítására irányuló kiterjesztett keresetében nem jelölte meg, hogy mely okból tartja tisztességtelennek a hivatkozott rendelkezéseket. Tekintettel arra, hogy az alperes felülvizsgálati kérelmében a fenti eljárási módot nem sérelmezte, a Kúria ezzel a kérdéskörrel érdemben nem foglalkozhatott.
- [20] A szerződésben, az üzletszabályzatban rögzített egyes felmondási okok tisztességtelenségének megállapítása az alperesnek a felülvizsgálati kérelemben tett előadása szerint azért jogszabálysértő, mert ezzel a Hpt. 77. § (1) bekezdése szerinti törvényi kötelezettségének tett eleget, illetve, a b) és d) alpont rendelkezése csak jogi személy ügyfelekre irányadó.
- [21] A Kúria egyetért az alperessel abban, hogy az Üzletszabályzat vitatott rendelkezéseinek kidolgozásával a hivatkozott jogszabályi kötelezettségének tett eleget. Az egyes felmondási okok tisztességtelenségének vizsgálatát azonban ez ugyanakkor nem zárja ki, mivel az rPtk. 209. § (5) bekezdése alapján csak a jogszabály rendelkezéseinek megfelelő egyedileg meg nem tárgyalt szerződéses rendelkezés tisztességtelensége nem vizsgálható, ahogy arra a Kúria 2/2012. PK véleményében is rámutatott. A Hpt. 77. § (1) bekezdése pedig a felmondási okok tartalma tekintetében semmilyen meghatározást nem ír elő, ezért az Üzletszabályzat ezen rendelkezéseinek tisztességtelensége vizsgálható volt.
- [22] A szerződés II.4.3 pont a) alpontja, illetve az Üzletszabályzat 16.1.8. pont a) alpontja tekintetében a Kúria egyetért a másodfokú bírósággal abban, hogy annak megfogalmazása nem világos, nem egyértelmű, az bármely, akár minimális összegű fizetési késedelem esetére feljogosítja az alperest a szerződés felmondására. A b) és d) alpontok vonatkozásában az alperes kizárólag azzal érvelt, hogy azok a felperesre mint természetes személyre nem vonatkoznak. A Kúria megítélése szerint nem állapítható meg ebből a két alpontból, hogy azok természetes személyekre nem vonatkoznak, így ezek tekintetében sem találta az alperes által hivatkozott okból jogszabálysértőnek a jogerős ítéletet.
- [23] Mindezekre tekintettel a Kúria a felmondásra vonatkozó szerződéses, illetve üzletszabályzati rendelkezések tisztességtelenségét megállapító jogerős ítéleti rendelkezést a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.
- [24] A lezárási eseményre vonatkozó szerződéses rendelkezések tisztességtelenségét megállapító jogerős ítéleti rendelkezés az

alperesi hivatkozás szerint azért jogszabálysértő, mert a másodfokú bíróság a Pp. 221. § (1) bekezdése ellenére azt semmivel nem indokolta.

- [25] E körben az indokolás elmaradása a jogerős ítélet olyan hiányossága, amely a felülvizsgálati eljárásban nem orvosolható különös tekintettel arra, miszerint nem ismert, hogy a felperes a másodfokú eljárásban kiterjesztett keresetében milyen okból kérte a hivatkozott rendelkezések tisztességtelenségének megállapítását. A Kúria ezért e tekintetben a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára kötelezte a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján.
- [26] A Kúria ezt követően vizsgálta a már az elsőfokú eljárás tárgyát is képező a szerződés II.7. pontjában szabályozott ténytanúsítvánnyal kapcsolatos rendelkezések tisztességtelenségét. A per tárgyát képező rendelkezés, amelynek tisztességtelenségét a perben eljáró bíróságok megállapították az alábbiak szerint szól: „A Lízingbeadó a rendes üzletmenet alapján tartja nyilván könyveiben a lízingszerződésben foglaltak szerint neki járó összegeket, a lízingbevevő tartozását. Felek a tartozás összege, illetve a finanszírozási dokumentumok alapján lízingbevevő lízingbeadóval szemben fennálló mindenkor fizetési kötelezettségei (azok tárgya, összege, jogcíme, keletkezése, esedékessége) tekintetében a lízingbeadó üzleti könyveit és nyilvántartásait tekintik irányadónak - míg jogerős bírósági határozattal más megállapításra nem kerül -, végrehajtási eljárás kezdeményezése esetén pedig a lízingbeadó könyvei, nyilvántartásai alapján készült közokiratba foglalt tanúsítványt fogadják el. Végrehajtási eljárás kezdeményezése esetén, a végrehajtás alapjául szolgáló mindenkor fennálló követelést, a folyósítás napját, a követelés lejártát és egyéb követeléshez kapcsolódó tényeket e ténytanúsítvány tanúsítja, amely elfogadására a lízingbevevő a lízingszerződés aláírásával kötelezi magát. Lízingbevevő kifejezetten elfogadta, hogy a lízingbeadó felkérésére közjegyző vagy közjegyző-helyettes a lízingbeadó lízingbevevővel szembeni bármely követelése mértékét és a folyósítás napját, a követelés lejártát és egyéb követeléshez kapcsolódó tényeket a lízingbeadó könyveibe, nyilvántartásába történő betekintéssel közjegyzői tanúsítványba foglaltan tanúsítja”. E szerződéses rendelkezéssel összefüggésben a Kúria az alábbiakra mutat rá.
- [27] A perbeli lízingszerződés megkötésekor hatályban volt, a hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvézetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 198/1996. (XII.22.) Korm. rendelet, majd a 2001. január 1-jén az e rendelet helyébe lépett, azonos című 250/2000. (XII.24.) Korm. rendelet előírásai értelmében az alperesnek az ügyfeleivel, köztük a felperesekkel szemben fennálló követeléseiről folyamatos nyilvántartást kellett vezetnie. A nyilvántartásában szereplő adatokról a pénzügyi vállalkozás által a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete részére szolgáltatandó adatok köréről és az

adatszolgáltatás módjáról szóló 52/2005. (XII.28.) PM rendelet szabályai szerint negyedévente jelentést kellett tennie a Felügyelet részére. A Hpt. 206. § (1) bekezdése pedig előírta, hogy folyamatos szerződések esetén legalább évente egy alkalommal, valamint a szerződés lejártakor egyértelmű, közérthető és teljes körű írásbeli kimutatást küldjön az ügyfeleinek. A kimutatást a Hpt. 206. § (2) bekezdése értelmében - az üzletszabályzat vagy szerződés eltérő rendelkezése hiányában - elfogadottnak kellett tekinteni, ha az ügyfél a kézbesítéstől számított 60 napon belül írásban nem emelt kifogást azzal, hogy mindezek a követelés érvényesíthetőségét nem érintik.

- [28] A perbeli jogvita eldöntése szempontjából ügydöntő jelentőségű volt, hogy a felek között létrejött lízingszerződés II.7. pontjának azon kikötése, amely szerint a felperesek mindenkor fizetési kötelezettségét illetően mindaddig az alperes nyilvántartását tekintik irányadónak, amíg jogerős bírósági határozattal más megállapításra nem kerül, a Ptk. 242. §-a szerinti joghatályos tartozáselismerő nyilatkozatnak minősül-e. Tartozáselismerés esetén ugyanis a bizonyítási teher megfordul, és az adósnak kell bizonyítania, hogy az elismert tartozása nem áll fenn (BH1991.439.).
- [29] A fél nyilatkozatához - amint arról a Legfelsőbb Bíróság az EBH2000.309. szám alatt közzétett határozatában egyértelműen állást foglalt - a tartozáselismerés jogkövetkezményei akkor fűződhetnek, ha a tartozás elismerése magyarázatot nem igénylő módon, kifejezetten és félreérthetetlenül történik. Ennek az elvárásnak csak az olyan tartozáselismerő nyilatkozat felel meg, amelyet már fennálló, összegszerűen meghatározott követelés tekintetében tettek meg. A per tárgyát képező szerződéses rendelkezés viszont ilyenek nem tekinthető, e kikötés esetében ezért nem érvényesülnek a tartozáselismerés joghatásai.
- [30] Ennek megfelelően abban az esetben, ha az alperes a jelen szerződésből eredő követelését a felperesekkel szemben peres úton kívánja érvényesíteni, a perben a Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében őt terheli annak bizonyítása, hogy a szerződés milyen tartalommal jött létre, ennek alapján milyen összeget folyósított a felperesek részére, a felperesek mennyit teljesítettek, és ennek eredményeként mekkora a felperesek fennálló tartozása. Az alperes erre vonatkozó tényállításai nyilvánvalóan a saját nyilvántartásán alapulnak, vita esetén azonban az alperesnek a perben a nyilvántartás elszámolási elveit, módszereit és adatait be kell mutatnia, számításait le kell vezetnie. Ha a felperesek mindezeket követően is azt állítják, hogy az alperes elszámolása nem felel meg a szerződésben foglaltaknak, illetőleg a közölt számítás hibás, vagy arra hivatkoznak, hogy részükről nagyobb összegű teljesítés történt, ellenbizonyítással élhetnek. A bizonyítási teher alakulását, a bizonyítási eljárás lefolytatását tehát a lízingszerződés II.7. pontjának hivatkozott rendelkezése nem befolyásolja.

- [31] A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvénynek (a továbbiakban: Vht.) a felek közötti szerződéskötés idején hatályos 21. § (1) bekezdése, illetve a jelenleg hatályos 23/C. § (1) bekezdése értelmében végrehajtási záradékkal látható el a közjegyzői okirat, ha az tartalmazza a szolgáltatásra és ellenszolgáltatásra irányuló vagy egyoldalú kötelezettségvállalást, a jogosult és a kötelezett nevét, a kötelezettségvállalás tárgyát, mennyiségét (összegét) és jogcímét, valamint a teljesítés módját és határidejét. Ha a kötelezettség feltételnek vagy időpontnak a bekövetkezésétől függ, a végrehajthatósághoz a Vht. korábbi 21. § (2) bekezdése, illetve jelenlegi 23/C. § (2) bekezdése szerint az is szükséges, hogy a feltétel vagy időpont bekövetkezését közokirat tanúsítsa.
- [32] E szabályok értelmében a közokiratba foglalt kölcsön- vagy lízingszerződés, illetve egyoldalú kötelezettségvállalás alapján az adósok tartozásának már lejárt részleteire minden további feltétel nélkül, a szerződés felmondása esetén a teljes tartozás összegére pedig akkor van helye végrehajtási záradék kibocsátásának, ha a végrehajtást kérő az adós szerződésszegése miatt szintén közokiratba foglalt jognyilatkozattal felmondta a szerződést. Az, hogy ez utóbbi esetben a szerződésszegés valóban bekövetkezett-e és így az emiatt közölt felmondás jogszerű-e, a végrehajtási záradék kiállítására irányuló kérelem elbírálása során érdemben nem vizsgálható, e vonatkozásban elengedő a végrehajtást kérő egyoldalú nyilatkozata (BH1997.348., BH2002.491., Kúria Pfv.I.21.783/2016/5.).
- [33] Az adós szerződésszegésének, illetőleg a felmondásnak a tényét, valamint a végrehajtást kérő nyilvántartásai szerint fennálló tartozás aktuális összegét a végrehajtást kérő egyoldalú nyilatkozata alapján rögzítő, a közjegyzői tv. 111. §-ában szabályozott közjegyzői okirat nem ügyleti okirat, hanem jogi jelentőségű tényeket rögzítő ténytanúsító okirat (közjegyzői tanúsítvány). Az ilyen okirat kiállítását a végrehajtást kérő akkor is kérheti a közjegyzőtől, ha erről az adóssal kötött szerződésben előzetesen külön nem rendelkeztek, illetve az adós előzetesen nem nyilatkozott külön arról, hogy a végrehajtást kérő nyilvántartásában rögzített adatok a ténytanúsítvány kiállításának alapjául szolgálhatnak.
- [34] A végrehajtási záradék kiállítása esetén az adós a tartozását valóban csak a Pp. 369. §-a szerinti végrehajtás megszüntetése, illetve korlátozása iránti perben vitathatja. A bizonyítás az ilyen perekben a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint kétségkívül a pert indító adóst terheli, neki kell tehát bizonyítania, hogy nem vagy nem a kimutatott összeggel tartozik.
- [35] Mindezek azonban a végrehajtási záradék és a közjegyzői tanúsítvány jogintézményére vonatkozó, a fentiekben ismertetett szabályokból, illetve a Pp.-nek a bizonyításra vonatkozó rendelkezéseiből következnek. A peres felek között létrejött lízingszerződés e vonatkozásban sem biztosít több jogosultságot az alperes részére,

illetve nem ró több kötelezettséget a felperesek terhére, mint amelyek az irányadó jogszabályok alapján őket egyébként megilletnék, illetőleg terhelnék. Az igényérvényesítés lehetőségei, a bizonyítási teher alakulása körében a lízingszerződés II.7. pontjában foglaltak a felperes jogi helyzetét nem érintik, semmilyen módon nem teszik azt hátrányosabbá. A közjegyzői ténytanúsítvány kiállítását és a végrehajtási záradék kibocsátását a végrehajtást kérő e szerződéses kikötés hiányában is ugyanilyen módon és tartalommal kérhetné.

- [36] A végrehajtás közjegyzői okirat záradékolása útján, tehát a peres út igénybevétele nélküli elrendelését lehetővé tevő szabályozás az Alkotmánybíróság 1423/B/2010.AB és 1245/B/2011.AB számú határozatai szerint nem alkotmányellenes, nem sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot, és az Európai Unió Bírósága C-32/14. számú ügyben hozott határozata szerint nem összeegyeztethetetlen a 93/13/EGK irányelv fogyasztóvédelmi követelményeivel sem.
- [37] A perben eljáró bíróságok tehát alaptalanul, a Ptk. 209. §-ának, illetve a Kr. 1. § (1) bekezdés i) és j) pontjainak téves alkalmazásával állapították meg, hogy a perbeli lízingszerződés II.7. pontja korlátozta a felperesek jogszabályon alapuló igényérvényesítési lehetőségét, illetve hogy a bizonyítási terhet a felperesek számára hátrányosan változtatta meg.
- [38] A Kúria mindezekre tekintettel a szerződés II.7. pontja tekintetében a jogerős ítélet vonatkozó rendelkezését hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróság rendelkezését e körben megváltoztatta és a keresetet elutasította a Pp. 275. § (4) bekezdésében foglaltak alkalmazásával.

Záró rész

- [39] A felmerült költségekről a Kúria a felülvizsgálati eljárást befejező határozatában rendelkezik.
- [40] A Kúria a döntését tárgyaláson kívül hozta meg.

Budapest, 2017. október 31.

Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András sk. előadó bíró, Dr. Tibold Ágnes sk. bíró

A kiadmány hitelélül:

/Seres Józsefné/
tisztviselő